

Lecz zaklinam - niech żywi nie tracą nadziei. I przed narodem niosą oświaty kaganiec.....

Juliusz Słowacki

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

WRZESIEŃ 2026 R.

Program uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na podstawie art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U. 2021 poz. 1082)

SPIS TREŚCI:

- I. Podstawa prawna
- II. Wstęp
- III. Diagnoza środowiska szkolnego
- IV. Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- V. Ogólne cele wychowawczo-profilaktyczne
- VI. Szczegółowe cele wychowawczo-profilaktyczne
- VII. Wizja, misja szkoły, model absolwenta
- VIII. Zadania wychowawcze organów szkoły
- IX. Zakładane efekty wychowawczo-profilaktyczne
- X. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego
- XI. Szczegółowy plan działań wychowawczo-profilaktycznych
- XII. Diagnoza problemów a potrzeby uczniów
- XIII. Procedury postępowania w sytuacjach trudnych.
- XIII.1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach pogorszenia stanu zdrowia ucznia
- XIII.2. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją
- XIII.3. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem środków zmieniających świadomość
- XIII.4. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku, gdy znajdzie na terenie szkoły substancje budzące podejrzenie o zmienianie świadomości
- XIII.5. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję zmieniającą świadomość
- XIII.6. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa
- XIII.7. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego
- XIII.8. Procedura postępowania wobec uczniów opuszczających zajęcia szkolne bez usprawiedliwienia
- XIII.9. Procedura postępowania w przypadku samookaleczania, prób samobójczych lub samobójstwa ucznia na terenie szkoły
- XIV. Regulamin korzystania z AI przez uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej
- XV. Profilaktyka pierwszo i drugorzędowa
- XV.1. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej – wzmacniania czynników chroniących
- XV.2. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki drugorzędowej – osłabiania czynników ryzyka
- XVI. Formy współpracy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów młodzieży
- XVII. Wnioski
- XVIII. Kalendarz imprez i uroczystości szkolnych
- XIX. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych
- XX. Postanowienia końcowe

I. Podstawy prawne programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2021 poz. 1915 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2021 poz. 1082 z zm.).
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2020 poz. 685 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2021 poz.276 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 poz. 1119 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 2050 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2024 poz.560)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493 ze zm.)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 Nr 61, poz. 624 ze zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280 ze zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. 2013 poz. 199 ze zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449 ze zm.)
16. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej

„Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji.”

II. Wstęp

Wychowanie to wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, a także treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców; opiera się na hierarchii wartości przyjętej w szkolnej koncepcji pracy. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględnić zarówno wole rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rola szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Podstawowym celem programu jest wspieranie każdego ucznia we wszechstronnym rozwoju, kształtowanie ich pozytywnych postaw oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Ważnym elementem realizacji programu jest propagowanie historii oraz kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

W wychowaniu szkoła opiera się na współdziałaniu nauczycieli i rodziców, którzy posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci. Zadaniem nauczycieli jest aktywne wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły tworzy spójną całość ze Statutem Szkoły, szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

III. Diagnoza środowiska szkolnego

Diagnoza środowiska szkolnego, będąca punktem wyjścia do tworzenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, dokonywana jest na podstawie:

- 1) ewaluacji wewnętrznych,
- 2) wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- 3) wniosków z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026,
- 4) analizy efektów pracy zespołu wychowawczego,
- 5) wywiadów, ankiet oraz rozmów indywidualnych i grupowych z nauczycielami, uczniami i rodzicami/opiekunami prawnymi,
- 6) obserwacji zachowania uczniów, nauczycieli, rodziców,
- 7) wniosków z diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym,
- 8) analizy dokumentów szkolnych.

IV. Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- 1) powszechna znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- 2) zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- 3) respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- 4) współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- 5) współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

V. Ogólne cele wychowawczo-profilaktyczne

Wychowanie to całokształt świadomych i celowych działań pedagogicznych, które mają na celu ukształtowanie człowieka dojrzałego pod względem fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym.

Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako dbałość o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętność tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu.

Dojrzałość psychiczną – jako zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, właściwego stosunku do świata, poczucia odpowiedzialności za siebie i innych oraz otaczający świat, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów.

Dojrzałość społeczną – jako umiejętność samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych, dokonywania odpowiedzialnych wyborów, pełnienia ról społecznych, sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej.

Dojrzałość duchową – jako poczucie sensu życia i istnienia człowieka, zbudowanie stabilnego systemu wartości opartego na prawdzie, dobru i pięknie, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

VI. Szczegółowe cele wychowawczo-profilaktyczne w obszarze:

- **rozwoju fizycznego i edukacji zdrowotnej:**

- 1) promowanie zdrowego, aktywnego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia,
- 2) kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu,
- 3) propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa własnego i innych,
- 4) kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej,
- 5) nauka udzielania pierwszej pomocy,
- 6) propagowanie zdrowych nawyków żywieniowych,
- 7) uświadczenie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,
- 8) zapobieganie nałogom i uzależnieniom,
- 9) promowanie higieny cyfrowej, bezpiecznego poruszania się w sieci i aktywności off-line,
- 10) rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, odpowiedzialnego użytkowania sztucznej inteligencji (AI),
- 11) zmiana obiegowych przekonań na temat środków psychoaktywnych,
- 12) podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
- 13) zapobieganie nieuzasadnionym nieobecnościom i zachowaniom ryzykownym.

- **rozwoju psychicznego (intelektualno-emocjonalnego):**

- a. kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych potrzeb edukacyjnych oraz uczenia się,
- b. wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia,
- c. rozpoznanie i rozwijanie zainteresowań, zdolności i talentów uczniów,
- d. organizowanie i udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- e. dbanie o rozwój psychiczny młodzieży, wspieranie jej w kryzysach emocjonalnych,
- f. wdrażanie uczniów do samokształcenia,
- g. propagowanie zajęć pozalekcyjnych, olimpiad i konkursów przedmiotowych,
- h. podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie znaczenia edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych,
- i. rozwijanie umiejętności sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- j. ćwiczenie umiejętności wystąpień publicznych,
- k. wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości,
- l. rozwijanie samoakceptacji, samokrytycyzmu, samokontroli,
- m. kształtowanie i doskonalenie kompetencji społeczno-emocjonalnych,
- n. rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- o. poprawa frekwencji na zajęciach lekcyjnych,
- p. uwrażliwianie na kulturę języka i kulturalne zachowanie,
- q. przeciwdziałanie przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej, a także cyberprzemocy,
- r. uwrażliwienie na konieczność poszanowania godności drugiego człowieka i nieczynienia mu krzywdy,
- s. zapewnienie w szkole bezpiecznego środowiska do nauki i rozwoju,
- t. diagnozowanie nowych zagrożeń – także w przestrzeni wirtualnej,
- u. dentyfikowanie i osłabianie czynników ryzyka
- v. wdrażanie działań związanych z kształceniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i upowszechnianiem edukacji włączającej.

- **rozwoju społecznego i obywatelskiego:**

- 1) kształcenie umiejętności zespołowego działania,
- 2) integracja zespołów klasowych,
- 3) wspieranie samorządności uczniowskiej,

- 4) kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę,
- 5) inicjowanie i wspieranie inicjatyw wolontariackich,
- 6) uwrażliwianie na potrzeby chorych i niepełnosprawnych,
- 7) uwrażliwianie na problemy i potrzeby uchodźców, objęcie ich pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- 8) wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych,
- 9) kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii,
- 10) kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego,
- 11) wychowanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów,
- 12) doskonalenie współpracy z rodzicami,
- 13) pogłębianie współpracy z lokalnym organizacjami i instytucjami,
- 14) realizacja polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem,
- 15) zwiększanie bezpieczeństwa uczniów i profilaktyka zachowań ryzykownych poprzez korzystanie z monitoringu wizyjnego, stanowiącego jedno z narzędzi profilaktycznych, wspierających realizację celów wychowawczo-profilaktycznych, w szczególności w zakresie: przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i agresji, zapobiegania aktom wandalizmu i niszczenia mienia, wczesnego reagowania na zagrożenia zdrowia i życia uczniów. System monitoringu działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym ustawą Prawo Oświatowe oraz przepisami o ochronie danych osobowych (RODO). Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły są informowani o jego funkcjonowaniu oraz zasadach przetwarzania danych. W szkole funkcjonuje monitoring zewnętrzny obejmujący dodatkowo dwa pomieszczenia wewnątrz budynku, w których znajdują się sklepik szkolny oraz szkolny radiowęzeł. Administratorem danych jest I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej.

• **rozwoju duchowego:**

- 1) upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole i społeczeństwie norm i wartości,
- 2) poznawanie świata wartości uczniów,
- 3) motywowanie uczniów do wolnego wyboru właściwych wartości,
- 4) wspomaganie młodzieży w budowaniu własnej hierarchii wartości opartej na hierarchii obiektywnej,
- 5) kształtowanie umiejętności myślenia refleksyjnego, wrażliwości na krzywdę i przemoc,
- 6) popularyzacja idei wolności i pokoju,
- 7) kształtowanie postawy odwagi w dążeniu do prawdy, dobra i uczciwości,
- 8) uwrażliwianie na wszelkie formy relatywizacji wartości we współczesnym świecie,
- 9) kształtowanie umiejętności wykraczania poza egoistyczne i doraźne cele życiowe,
- 10) kształtowanie poczucia piękna i zmysłu estetycznego.

VII. Wizja, misja szkoły, model absolwenta

Wizja szkoły:

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem. O to, żeby bardziej był, a nie tylko miał, aby więc przez to, co ma, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

- 1) I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej jest szkołą przyjazną uczniom, ich rodzicom, nauczycielom i pracownikom niepedagogicznym.
- 2) Stwarza młodzieży warunki do wszechstronnego rozwoju pod względem intelektualnym, moralnym, społecznym, duchowym, fizycznym i psychicznym.
- 3) Bardzo dobrze przygotowuje uczniów do egzaminu maturalnego, studiów wyższych oraz sprawnego funkcjonowania we współczesnym świecie.
- 4) Kształtuje pozytywne systemy wartości młodzieży i właściwe postawy, uczy zasad udzielania pierwszej pomocy.
- 5) Przygotowuje młodych ludzi do odpowiedzialnego pełnienia różnych ról społecznych i rodzinnych.
- 6) Dbą o profilaktykę i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego oraz rozwoju fizycznego uczniów.

Misją szkoły jest „osiągnięcie równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełniony o profilaktykę”.

Misja szkoły:

„ Myśleć to co prawdziwe, czuć to co piękne i kochać co dobre - w tym cel rozumnego życia”.
Platon.

Kształtujemy człowieka poprzez:

- 1) rozwijanie w uczniach dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna,
- 2) utrwalanie świadomości życiowej użyteczności wiadomości zdobytych na poszczególnych zajęciach edukacyjnych w czasie całej nauki w liceum,

- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności łączenia dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie i innych, poszanowania własnej i cudzej wolności i wartości,
- 4) kształtowanie postaw patriotycznych, rozwijanie tożsamości narodowej,
- 5) uczenie młodzieży szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego,
- 6) przygotowanie młodych ludzi do życia w rodzinie, wspólnocie szkolnej, w społeczności lokalnej, w państwie, Europie i świecie,
- 7) wychowywanie uczniów w duchu poszanowania ojczyzny i jej dziedzictwa kulturowego,
- 8) przygotowanie uczniów do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania etycznej analizy i oceny negatywnych zjawisk życia publicznego,
- 9) wychowanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów, edukacji w zakresie korzystania ze współczesnych środków przekazu, selekcji informacji, umiejętności ich przetwarzania i zastosowania,
- 10) rozwijanie umiejętności wyszukiwania, selekcionowania i krytycznej analizy informacji,
- 11) kształtowanie umiejętności pracy w zespole, rozwiązywania problemów i konfliktów,
- 12) kształtowanie postaw prozdrowotnych i proekologicznych,
- 13) zachęcanie uczniów do dbania o swój rozwój fizyczny i właściwą kondycję przez promowanie aktywnych form wypoczynku, w tym udział uczniów w dodatkowych zajęciach sportowych,
- 14) kształtowanie świadomości dot. przeciwdziałania przemocy,
- 15) rozwijanie wrażliwości na potrzeby ludzi starszych, chorych, biednych, pokrzywdzonych przez los oraz uchodźców,
- 16) budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole,
- 17) nagradzanie za wysokie wyniki w nauce i za osiągnięcia sportowe oraz artystyczne,
- 18) uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy,
- 19) promowanie i prezentowanie na forum szkoły sukcesów uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, osiągnięć sportowych i artystycznych; prezentacja pozaszkolnych osiągnięć uczniów.

Nauczyciele I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej w swojej pracy wychowawczej wskazują **ideał ucznia**, którym jest człowiek dojrzały, uczciwy, odpowiedzialny, tolerancyjny, dobrze przygotowany do życia w rodzinie i w społeczeństwie. Jest to osoba umiejąca żyć z innymi i dla innych.

Nauczyciele, wspierając obowiązki wychowawcze rodziców, dążyć będą do wszechstronnego rozwoju uczniów i osiągnięcia w efekcie **modelu absolwenta**, który:

- 1) patriotyzm traktuje jako wartość podstawową, podobnie jak rodzinę, społeczność lokalną i państwo,
- 2) jest wrażliwy na dobro, prawdę i piękno,

- 3) jest uczciwy, rzetelny i kreatywny, odważny i samodzielny,
- 4) zna podstawowe zasady i wartości etyczne życia publicznego i grup społecznych,
- 5) jest tolerancyjny, odpowiedzialny za siebie i innych, krzewi idee wolności i pokoju,
- 6) potrafi dokonywać właściwych wyborów i hierarchizacji wartości,
- 7) jest człowiekiem ambitnym, dociekliwym w sensie intelektualnym, świadomym znaczenia nauki we współczesnym świecie,
- 8) jest solidnie przygotowany do egzaminu maturalnego i podjęcia studiów wyższych,
- 9) szanuje język ojczysty, jest przygotowany do wystąpień publicznych,
- 10) umie samodzielnie formułować sądy i opinie w ważnych sprawach,
- 11) umie pracować w zespole i twórczo rozwiązywać problemy, integruje się z rówieśnikami,
- 12) jest asertywny, odporny na niepowodzenia, nie ulega nałogom,
- 13) dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne,
- 14) poprawnie i swobodnie posługuje się co najmniej jednym językiem obcym,
- 15) szanuje przyrodę i podejmuje działania na rzecz jej ochrony,
- 16) sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjno-informacyjnymi, potrafi korzystać ze współczesnych środków przekazu, i je skutecznie przetwarzać,
- 17) umie przeciwdziałać przemocy i zna jej konsekwencje,
- 18) zna zasady udzielania pierwszej pomocy,
- 19) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- 20) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych oraz dotyczącą polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

VIII. Zadania wychowawcze organów szkoły

Oddziaływaniom wychowawczym uczniów poddawany jest przez:

- 1) dyrektora,
- 2) wychowawców klas i nauczycieli, w tym nauczyciela współorganizującego kształcenie,
- 3) pedagoga szkolnego,
- 4) psychologa szkolnego,

- 5) pedagoga specjalnego,
- 6) rodziców,
- 7) Samorząd Uczniowski,
- 8) zespoły klasowe,
- 9) niepedagogicznych pracowników szkoły.

Zadania dyrektora:

- 1) pełnienie funkcji koordynatora działań wychowawczych w szkole, współpraca z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym i samorządem uczniowskim,
- 2) nadzorowanie, analizowanie i ocena pracy wychowawców z zespołami uczniowskimi,
- 3) nadzorowanie, analizowanie i ocena wychowawczego wymiaru zajęć edukacyjnych, imprez szkolnych, wycieczek,
- 4) analizowanie i diagnozowanie na posiedzeniach Rady Pedagogicznej wychowawczej pracy nauczycieli, organizacji działających w szkole,
- 5) reprezentowanie szkoły w kontaktach z władzami samorządowymi i z instytucjami wspomagającymi działalność wychowawczą szkoły,
- 6) zapewnienie uczniom możliwości uzyskania wiedzy i umiejętności kształtowania postaw przedsiębiorczych z uwzględnieniem zasad etycznych,
- 7) koordynowanie działań związanych z edukacją włączającą i nauki zasad udzielania pierwszej pomocy,
- 8) sprawowanie opieki nad uczniami oraz stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dbanie o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- 9) inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- 10) inspirowanie wszystkich grup społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z doświadczeniem migracyjnym,
- 11) dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych rozwijających sprawność fizyczną i promujących aktywność ruchową oraz postawy proekologiczne i prospołeczne,
- 12) dokonywanie analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów m.in. czynnościami formalnymi, w miarę możliwości redukuje ich ilość,
- 13) czuwanie nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów,
- 14) czuwanie nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych celu szybkiego i skutecznego reagowania na problemy uczniów
- 15) realizowanie Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole.

Zadania wychowawców klas:

- 1) organizowanie procesu wychowawczego w zespole klasowym; budowanie poprawnych relacji pomiędzy uczniami, nauczycielami i uczniami; kształtowanie tych relacji na zasadzie wzajemnej życzliwości, koleżeństwa i odpowiedzialności, integracja zespołu klasowego,
- 2) opracowanie klasowego planu wychowawczego we współpracy z rodzicami i wychowankami, realizowanie tego programu wspólnie z uczniami, rodzicami i uczącymi w klasie nauczycielami,
- 3) diagnozowanie potrzeb uczniów, poziomu funkcjonowania w poszczególnych sferach rozwojowych, określanie mocnych i słabych strony uczniów, wskazywanie deficytów oraz potencjału rozwojowego,
- 4) organizowanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów posiadających opinie lub orzeczenie o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- 5) tworzenie warunków umożliwiających uczniom ich wszechstronny rozwój, przygotowanie do życia w szkole, rodzinie i społeczeństwie, osiągnięcie postaw określonych w modelu absolwenta,
- 6) otaczanie indywidualną opieką każdego ze swych wychowanków, rozpoznawanie ich sytuacji rodzinnej i warunków materialnych, a w razie potrzeby podjęcie starań o pozyskanie dla nich pomocy materialnej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z doświadczeniem migracyjnym,
- 7) czuwanie nad właściwą organizacją i przebiegiem pracy uczniów, monitorowanie frekwencji uczniów, organizowanie pomocy koleżeńskiej dla uczniów mających trudności w nauce,
- 8) prowadzenie preorientacji zawodowej, wdrażanie wychowanków do pracy nad własnym rozwojem,
- 9) ustalanie ocen z zachowania, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami, które uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii, występowanie do dyrekcji o przyznawanie uczniom nagród i wyróżnień, stypendiów lub zastosowanie kar dyscyplinarnych,
- 10) propagowanie programu zdrowego stylu życia, walki z uzależnieniami i nałogami oraz zasad udzielania pierwszej pomocy,
- 11) rozpoznawanie potrzeb uczniów zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej,
- 12) uświadamianie uczniom istotnego znaczenia zasad i wartości moralnych w rozwoju osobowym człowieka, w kształtowaniu wzajemnych relacji między ludźmi, zapewnienie atmosfery współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- 13) budzenie zainteresowania kulturą regionu, kształtowanie postaw patriotyzmu, aktywności społecznej, wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka, tolerancji, wrażliwości na tradycyjne wartości, kształtowanie właściwych postaw szlachetności i proekologicznych, propagowanie wolontariatu, wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 14) inspirowanie i wspomaganie działań zespołu uczniowskiego, rozwijanie jego społecznej aktywności w szkole i środowisku,
- 15) zapoznanie wychowanków z procedurami postępowania na wypadek zagrożeń,
- 16) współpraca z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym, rodzicami, nauczycielami i dyrekcją, przedstawicielami sądu, policji i innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- 17) organizowanie klasowych i indywidualnych spotkań z rodzicami uczniów,

- 18) kształcenie u uczniów i ich opiekunów postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na zmianę mogącą przynieść trwałe wartości np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków,
- 19) wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,
- 20) realizowanie polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- 21) podejmowanie działań w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zadania nauczycieli:

- 1) harmonijne realizowanie zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania uczniów,
- 2) uczenie w czasie zajęć edukacyjnych efektywnego współdziałania w zespole, pracy w grupie, budowania więzi międzyludzkich,
- 3) diagnozowanie potrzeb uczniów, poziomu funkcjonowania w poszczególnych sferach rozwojowych, określanie mocnych i słabych strony uczniów, wskazywanie deficytów oraz potencjału rozwojowego,
- 4) wdrażanie do podejmowania indywidualnych i grupowych decyzji zgodnych z zasadami odpowiedzialności, etyki i moralności,
- 5) rozwijanie sprawności intelektualnej, psychologicznej, społecznej i duchowej uczniów oraz ich osobistych zainteresowań, w tym uczniów z SPE
- 6) kształcenie i wychowanie młodzieży w umiłowaniu ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia, poszanowania tradycyjnych wartości i szacunku dla każdego człowieka oraz postaw proekologicznych i zasad udzielania pierwszej pomocy,
- 7) zapewnienie bezpieczeństwa uczniom podczas zajęć edukacyjnych, prowadzi działania profilaktyczne, w tym w zakresie działań wspierających kondycje psychiczną uczniów,
- 8) dostosowanie wymagań związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów, promowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej,
- 9) przestrzeganie obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją, przestępczością, a także depresją,
- 10) udzielanie uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z okresem zdalnego nauczania,
- 11) monitorowanie frekwencji uczniów,
- 12) wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,
- 13) realizowanie polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole,
- 14) aktywne pełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych.

Zadania pedagoga szkolnego:

- 1) współpracuje z samorządem uczniowskim, radą pedagogiczną, rodzicami, psychologiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i dyrekcją szkoły w rozwiązywaniu spraw konfliktowych pomiędzy uczniami i nauczycielami, diagnozuje oczekiwania uczniów wobec szkoły,
- 2) współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) organizuje prelekcje z udziałem specjalistów w zakresie szybkiego i skutecznego problemów zgłaszanych przez uczniów i nauczyciel,
- 4) koordynuje akcje i programy zdrowotne, wychowawcze i informacyjne i proekologiczne,
- 5) wspiera uczniów – uchodźców, organizuje opieką psychologiczno-pedagogiczną w związku z doświadczeniem wojennym i migracyjnym,
- 6) wspiera uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań,
- 7) współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, terapeutami, kuratorami sądowymi i specjalistami w zakresie rozwiązywania problemów uczniów, realizuje Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- 8) wspiera rozwijanie aktywności wolontariackiej,
- 9) integruje społeczność szkolną, promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- 10) prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 11) diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów i ich kondycji psychicznej,
- 12) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, poszerza wiedzę uczniów, nauczycieli i rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią, uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów, wspiera wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,
- 13) podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień m.in. od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego i innych problemów dzieci i młodzieży,
- 14) realizuje politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- 15) minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- 16) promuje zachowania służących zdrowiu, rozwijaniu sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej,
- 17) inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,

- 18) pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- 19) wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 20) poszerza wiedzę uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.

Zadania pedagoga specjalnego:

- 1) współpracuje z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w szkole oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły, promowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej,
 - c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów, wspiera wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,
 - d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
- 2) współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) wspiera nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- 4) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom,
- 5) realizuje politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- 6) współpracuje w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- 7) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Zadania psychologa szkolnego:

- 1) diagnozuje potencjalne możliwości ucznia, prowadzi obserwacje i badania związane z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- 2) analizuje przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz negatywnego zachowania ucznia,
- 3) współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 4) wspiera nauczycieli w dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych, doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
- 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom,
- 6) organizuje działania profilaktyczne w celu zapobiegania pojawianiu się problemów, w tym zajęcia, konsultacje, warsztaty, prelekcje i pogadanki,
- 7) zajmuje się szeroko rozumianą pedagogizacją uczniów i ich rodziców,
- 8) wspiera wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły
- 9) prowadzi konsultacje w zakresie doradztwa np. dotyczącego wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu,
- 10) współpracuje z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, nauczycielami i wychowawcami klas (zajęcia integracyjne, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów klasowych, kontroli frekwencji i osiągnięć edukacyjnych),
- 11) realizuje politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- 12) współpracuje w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, terapeutami, kuratorami rodzinnymi i sądowymi, przedstawicielami policji, poradniami zdrowia psychicznego).

Zadania rodziców:

- 1) wspierają prace nauczycieli, wychowawców i dyrekcji szkoły przekazując wszelkie informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, materialnej i zdrowotnej uczniów, także związanej z negatywnymi skutkami pandemii, mające wpływ na realizację celów edukacyjnych szkoły,
- 2) współpracują z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym i pedagogiem specjalnym,
- 3) aktywnie włączają się w życie szkoły, uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów, wspierają wdrażanie procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,

- 4) poznają się nawzajem, współpracują ze sobą i doskonalą swoje umiejętności „pierwszych nauczycieli” i partnerów w kontaktach: szkoła – dom,
- 5) uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły,
- 6) promują zachowania służących zdrowiu, rozwijaniu sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej dzieci,
- 7) wyrażają swoją opinię o pracy szkoły, uczestniczą w pracy oddziałowej Rady Rodziców, reprezentują rodziców w Radzie Rodziców szkoły, w miarę możliwości wspomagają szkołę finansowo,
- 8) biorą udział w zebraniach klasowych, monitorują na bieżąco oceny, frekwencję dziecka i inne informacje zawarte w dzienniku elektronicznym, sprawują opiekę nad młodzieżą w czasie wycieczek i imprez szkolnych,
- 9) znają i respektują politykę ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- 10) usprawiedliwiają nieobecności dziecka w szkole, zgodnie wytycznymi zawartymi w Statucie Szkoły,
- 11) współpracują z wychowawcą w celu realizacji planu pracy wychowawczej, wspierania dobrostanu psychicznego dziecka oraz ujednolicenia strategii wychowawczej i dydaktycznej, umożliwiając tym samym wszechstronny rozwój młodzieży,
- 12) współpracują ze szkołą w zakresie wdrażania kierunków polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny.

Zadania Samorządu Uczniowskiego:

- 1) kształtowanie umiejętności pracy zespołowej oraz umiejętności organizacyjnych w środowisku klasowym i szkolnym z uwzględnieniem zasad etyki i prawa obowiązującego w demokratycznym państwie,
- 2) rozwijanie samorządności poprzez:
 - organizowanie wyborów do rad klasowych i samorządu uczniowskiego,
 - organizowanie imprez szkolnych o charakterze kulturalno-rozrywkowym i sportowym, akcji pomocowych,
 - reprezentowanie szkoły w środowisku, dbanie o dobre imię szkoły i wzbogacanie jej tradycji,
 - reprezentowanie spraw młodzieży w organach szkoły,
 - wspieranie wdrażania procedur związanych z używaniem telefonów komórkowych na terenie szkoły,
 - respektowanie polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole,
 - uczestniczenie w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły i w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.

Zadania niepedagogicznych pracowników szkoły:

- 1) zwracanie uwagi na zachowanie uczniów w szkole,

- 2) zwracanie uwagi na bezpieczne przebywanie ucznia w szkole,
- 3) respektowanie polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole,
- 4) informowanie dyrektora szkoły o negatywnym zachowaniu uczniów i wypadkach na terenie szkoły.

Zadania wychowawcze zespołów klasowych:

- 1) kształtowanie wzajemnych stosunków między uczniami na zasadzie koleżeństwa, życzliwości, i odpowiedzialności,
- 2) rozwijanie pomocy koleżeńskiej,
- 3) rozwijanie społecznej aktywności w szkole i w środowisku lokalnym,
- 4) budowanie poczucia przynależności i więzi ze szkołą,
- 5) aktywny udział w opracowaniu planu pracy wychowawcy klasowego, respektowanie polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole.

IX. Zakładane efekty wychowawczo-profilaktyczne:

- uczniowie osiągają dojrzałość intelektualną, emocjonalną, psychiczną, duchową,
- dorastają do poczucia odpowiedzialności za własny rozwój osobowy i karierę zawodową,
- osiągają dojrzałość do życia w rodzinie, społeczeństwie, w państwie obywatelskim,
- mają poczucie przynależności do narodu, społeczności lokalnej i regionalnej, społeczności europejskiej i międzynarodowej,
- są patriotami, kultywują tradycje szkolne, lokalne i narodowe,
- angażują się w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- z szacunkiem odnoszą się do innych narodów, ich kultur, systemów wartości, sposobów życia, świadomie i bezpiecznie korzystają z mediów cyfrowych i urządzeń mobilnych (np. telefonów komórkowych),
- są tolerancyjni i wrażliwi na potrzeby innych, zwłaszcza przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz znają i respektują założenia polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardy Ochrony Małoletnich funkcjonujące w szkole,
- dbają o zdrowie psychiczne i fizyczne własne oraz innych ludzi,
- potrafią tworzyć środowiska sprzyjające zdrowiu, znają zasady udzielania pierwszej pomocy,
- dbają o środowisko, wykazują postawę proekologiczną,
- nie ulegają nałogom.

X. Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

- 1) Program poddawany będzie ewaluacji formatywnej (bieżącej) i konkluzywnej (sumarycznej).
- 2) Celem ewaluacji jest:
 - uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego,
 - uzyskanie informacji o efektach realizacji programu,
 - uzyskanie rzetelnej, obiektywnej informacji na temat sytuacji wychowawczej w szkole,
 - modyfikacja zadań i działań wychowawczo-profilaktycznych.
- 3) Informacje do ewaluacji zbierane mogą być:
 - metodą bezpośrednią (np. obserwacja, wywiad, rozmowa, analiza dokumentów szkolnych, analiza zachowania i osiągnięć uczniów),
 - metodą pośrednią (np. ankiety, sondaże, kwestionariusze badania postaw).
- 4) Ewaluatorami będą pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni szkoły.
- 5) Koordynatorem ewaluacji będą zespoły do spraw ewaluacji, dyrektor, wicedyrektor, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny.

W bieżącym roku szkolnym 2026/2027 należy:

1. Realizować program edukacji zdrowotnej oraz wszelkie działania dotyczące profilaktyki depresji i uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień od nowoczesnych mediów cyfrowych i urządzeń mobilnych, promować zdrowy styl życia, zdrowie seksualne, a także aktywność ruchową oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.
2. Realizować program edukacji obywatelskiej – szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
3. Wzmacniać poczucie odpowiedzialności za region i ojczyznę.
4. Rozwijać umiejętności w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania TIK. Promować higienę cyfrową i aktywność off-line. Rozwijać umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5. Wzmacniać zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów i diagnozować związane z tym problemy, prowadzi kompleksową pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
6. Realizować założone profilaktyczne w zakresie niwelowania sytuacji przemocowych i hejtu wśród młodzieży, zdrowia psychicznego i uzależnień dzieci i młodzieży. Promować profilaktykę uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspierać zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży oraz udzielać pomocy w kryzysach psychicznych.
7. Promować higienę cyfrową i aktywność off-line. Rozwijać umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
8. Rozwijać umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie.
9. Podjąć kompleksowe działania związane z poprawą świadomości i bezpieczeństwa uczniów oraz zachowań prozdrowotnych ukierunkowanych szczególnie na zasady ochrony zdrowia psychicznego.
10. Podnosić jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz - i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach.
11. Wspierać nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej i zasad udzielania pierwszej pomocy.
12. Koordynować działania w obszarze kulturowym, upowszechniać kanon edukacji klasycznej, wprowadzać w dziedzictwo cywilizacyjne Europy.
13. Upowszechniać edukację patriotyczną, nauczanie historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych.
14. Propagować wychowawczą rolę rodziny i tradycyjne wartości: piękno, dobro, szacunek, szlachetność, zdrowie, idee wolności i pokoju.
15. Intensyfikować działania w zakresie rozwoju emocjonalnego uczniów, kształtowania pozytywnego obrazu własnej osoby, integrację zespołów klasowych.
16. Przestrzegać procedur obowiązujących w I LO, w tym związanych z nieobecnościami nieusprawiedliwionymi uczniów, pracować nad poprawą frekwencji.
17. Uwrażliwiać młodzieży na wiedzę z zakresu ekologii.
18. Rozwijać postawy prospołeczne i działania w zakresie wolontariatu.
19. Organizować wycieczki edukacyjne i integracyjne.
20. Promować zajęcia prowadzone metoda projektu.
21. Zwiększyć udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, konkursach, olimpiadach i innych formach aktywności.

XI. Szczegółowy plan działań wychowawczo – profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027

1. Wychowanie do wartości, kształtowanie patriotycznych i obywatelskich postaw uczniów:

- zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole dokumentami,
- przeprowadzenie zajęć dotyczących m.in. godności człowieka, jego praw i obowiązków, higieny cyfrowej i aktywności off-line,
- przełamywanie stereotypów i kształtowanie tolerancji wobec drugiego człowieka,
- wspieranie uczniowskich inicjatyw,
- kształtowanie umiejętności zaspokajanie swoich potrzeb z poszanowaniem granic własnych i innych osób,
- udział w akcjach charytatywnych, akcjach honorowego krwiodawstwa,
- zapoznanie uczniów z zasadami demokracji, formami udziału obywateli w życiu publicznym,
- współorganizowanie przez uczniów dni otwartych w szkole,
- udział uczniów w konkursach przedmiotowych, artystycznych i recytatorskich,
- organizowanie apeli i audycji słowno-muzycznych z okazji rocznic ważnych wydarzeń historycznych,
- pogłębianie poczucia więzi i przynależności narodowej poprzez organizowanie wyjazdów do miejsc pamięci, muzeów, obiektów kultury i popularyzujących osiągnięcia polskiej nauki,
- uwrażliwienie młodzieży na problemy osób słabszych, z niepełnosprawnościami, starszych i chorych oraz dbałość o zdrowie,
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny, między innymi przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego,
- wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro, kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego,
- przygotowywanie przez uczniów artykułów z życia szkoły do mediów,
- organizowanie i nadzorowanie działalności szkolnego koła PCK, szkolnego wolontariatu,
- promowanie działalności wolontariuszy wśród społeczności szkolnej i lokalnej,
- diagnozowanie zainteresowań czytelniczych,
- ćwiczenie umiejętności interpersonalnych, zasad pracy w grupie, eliminowanie z życia szkoły agresji i przemocy rówieśniczej,
- wychowywanie młodego pokolenia w duchu patriotyzmu, poszanowania norm i zasad społecznych,
- działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej,
- nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych
- propagowanie wiedzy dotyczącej historii i tradycji szkoły, angażowanie uczniów w organizację obchody 100-lecia szkoły, co kształtuje poczucie tożsamości, przynależności oraz odpowiedzialności obywatelskiej. Uczestnictwo w tak wyjątkowym jubileuszu pozwala młodym ludziom zrozumieć, że są częścią większej historii i społeczności, która budowała lokalną kulturę przez pokolenia..

2. Rozwijanie samodzielności, kreatywności i przedsiębiorczości uczniów:

- diagnoza potrzeb i oczekiwań środowiska uczniowskiego,
- promowanie i nagradzanie działalności uczniów na rzecz szkoły i środowiska lokalnego,
- współorganizowanie przez uczniów szkolnych i klasowych wycieczek, rajdów,
- aktywizowanie uczniów do pracy w Samorządzie Uczniowskim i samorządach klasowych,
- nadzorowanie organizowanych przez uczniów imprez szkolnych,
- organizowanie powiatowych i szkolnych konkursów, szkolnego koła teatralnego, chóru i wspieranie różnych uczniowskich inicjatyw,
- motywowanie i przygotowywanie uczniów do udziału w olimpiadach, konkursach, przedmiotowych, artystycznych i sportowych,
- promowanie sukcesów uczniów w szkole i środowisku,
- współpraca z uczelniami wyższymi,
- wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.
- śledzenie losów absolwentów, promowanie ich sukcesów.

3. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Wychowanie do odpowiedzialnego korzystania z mediów:

- zapoznanie uczniów z procedurą postępowania w sytuacji cyberprzemocy, warsztaty, wykłady,
- organizowanie spotkań z funkcjonariuszami policji na temat konsekwencji prawnych wynikających z cyberprzemocy i wpływu internetu na zdrowie psychiczne nastolatków,
- przygotowywanie audycji edukacyjnych przez radiowęzeł,
- udział nauczycieli w szkoleniach rozwijających kompetencje informacyjno- komunikacyjne,
- roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne,
- zapoznanie uczniów i rodziców z regulaminem korzystania z AI przez uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej oraz wdrożenie jego zasad.

4. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień:

- realizowanie programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych przez MEN,

- prowadzenie zajęć na temat szkodliwości nałogów i zachowań ryzykownych, niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci,
- prowadzenie zajęć dotyczących zdrowego stylu odżywiania, aktywności ruchowej, współczesnych chorób cywilizacyjnych np. depresja, uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem i wyrażania własnych emocji,
- udział uczniów w kampaniach profilaktycznych i społecznych,
- zorganizowanie dla uczniów szkolenia pierwszej pomocy przedmedycznej,
- wykorzystywanie na zajęciach filmów edukacyjno-profilaktycznych,
- rozwijanie zainteresowań sportowych uczniów, organizowanie rozgrywek o zasięgu międzyszkolnym, lokalnym i wojewódzkim,
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów, uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych,
- podniesienie poziomu wiedzy uczniów i rodziców w zakresie działania środków psychoaktywnych.

5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i doradztwo zawodowe:

- profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, uzależnień m.in. podczas obozu integracyjnego dla klas 1,
- wsparcie w kryzysach psychicznych, realizowanie działań w szkole w ramach Tygodnia przeciwdziałania przemocy rówieśniczej oraz Tygodnia budowania relacji,
- promowanie higieny cyfrowej i bezpieczeństwa poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjne,
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, ich zainteresowań i uzdolnień,
- wspomaganie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez bieżącą pracę z uczniem i edukację włączającą, szkolna ocena funkcjonalna ucznia,
- realizowanie ustalonych dla uczniów form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dbanie o zdrowie psychiczne uczniów, profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej,
- kompleksowe wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych, sprawowanie opieki nad uczniami z problemami zdrowotnymi i trudną sytuacją rodzinną,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych,

- prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami mającymi trudności w nauce,
- organizowanie spotkań dla uczniów i nauczycieli ze specjalistami m.in. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Skarżysku-Kamiennej,
- prowadzenie systematycznej analizy sytuacji wychowawczej w szkole,
- udzielanie bieżących porad i konsultacji uczniom, rodzicom, nauczycielom,
- prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego oraz kierowanie uczniów do poradni w celu preorientacji zawodowej,
- umożliwianie poznawanie własnych zasobów przez uczniów, świata zawodów i rynku pracy, możliwości samodoskonalenia przez całe życie i planowania własnego rozwoju oraz ułatwianie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych,
- budowanie prawidłowego systemu wartości, kształtowanie szacunku do pracy,
- przygotowanie uczniów do radzenia sobie z porażkami edukacyjnymi, stresem decyzyjnym oraz elastycznego reagowania na zmiany na rynku pracy,
- motywowanie uczniów do uczenia się, rozwoju osobistego i planowania celów życiowych,
- doradztwo grupowe i indywidualne dla uczniów, rozwijanie kompetencji miękkich,
- udział uczniów w Świętokrzyskich Targów Edukacyjnych i warsztatach z doradcami PUP, organizowanie wycieczek zawodoznawczych,
- organizowanie wyjazdów dla uczniów - wykłady i zajęcia laboratoryjne, pokazowe na wyższych uczelniach,
- doskonalenie umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych oraz autoprezentacji,
- organizowanie spotkań z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy.

6. Rozwijanie aktywnej współpracy z rodzicami oraz instytucjami wspomagającymi wychowanie, opiekę i profilaktykę:

- spotkania dyrekcji szkoły, wychowawców oraz pozostałych nauczycieli z rodzicami (przedstawienie personalne),
- zapoznanie rodziców z podstawowymi dokumentami szkoły,
- przeprowadzenie szkolenia rodziców dotyczące korzystania z dziennika elektronicznego, przekazanie loginu i hasła,
- współtworzenie przez rodziców szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- pedagogizacja rodziców w tematyce depresji dzieci i młodzieży oraz zachowań ryzykownych, uzależnień od nowoczesnych mediów cyfrowych i urządzeń mobilnych,
- organizowanie indywidualnych spotkań z rodzicami uczniów,
- współorganizowanie przez rodziców imprez, uroczystości szkolnych, wycieczek,
- informowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy psychologicznej i materialnej,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną funkcję szkoły,
- współpraca rodziców ze Stowarzyszeniem „Erbel –Szkoła Przyszłości”.

7. Kształtowanie postaw proekologicznych:

- udział w akcji proekologicznych,
- omawianie problematyki ekologicznej na zajęciach szkolnych min. zajęciach z wychowawcą,
- udział uczniów w konkursach ekologicznych,
- organizowanie wycieczek i rajdów do miejsc ochrony przyrody,
- organizowanie wyjazdów edukacyjno-krajoznawczych,
- wzmocnienie edukacji ekologicznej, rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

XII. Diagnoza problemów a potrzeby uczniów

PROBLEMY MŁODZIEŻY	POTRZEBY ZWIĄZANE Z ISTNIENIEM TYCH PROBLEMÓW
1. Problemy okresu dojrzewania: – biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, – społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów, spełnianiu oczekiwań otoczenia, – psychiczne, np. wahania nastroju, – prawne, np. brak znajomości reguł określających odpowiedzialność za własne postępowanie.	– potrzeba samoakceptacji, – potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby, – potrzeba rzetelnej informacji na temat psychofizycznych aspektów procesu dojrzewania, – potrzeba znajomości zagadnień z zakresu odpowiedzialności karnej nieletnich i młodocianych.
2. Problemy zdrowotne: – zaburzenia odżywiania, – alergie, – choroby metaboliczne, – zaburzenia i choroby psychiczne, – niepełnosprawność ruchowa, – nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania.	– potrzeba konstruktywnych wzorców zdrowotnych w rodzinie, szkole i mediach, – potrzeba rozpoznawania sytuacji, w których niezbędna jest pomoc lekarska, – potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowanie mitów związanych z uzależnieniem, – potrzeba posiadania umiejętności asertywnych.
3. Problemy związane z procesem kształtowania tożsamości i rozszerzania autonomii: – konflikty z rodzicami, – kontestowanie szkoły jako systemu,	– potrzeba autonomii i samodzielności, – potrzeba osiągnięć, – potrzeba skuteczności własnych działań, – potrzeba konstruktywnych wzorców i autorytetów,

– kwestionowanie wartości wzorców promowanych w świecie dorosłych, – kwestionowanie autorytetów, – skłonność do przeżywania stanów lękowych, – niska odporność na stresy, – problemy adaptacyjne w nowym środowisku.	– potrzeba satysfakcji, miłości oraz radości w życiu, – potrzeba akceptacji.
4. Problemy związane z silną dynamiką procesów rozwojowych oraz deficytami umiejętności emocjonalno-społecznych: – trudności w zakresie regulacji emocji; – niedostatki umiejętności nawiązywania/podtrzymywania bliskich kontaktów, – błędy w komunikowaniu się, – konsekwencje obarczenia problemami rodzinnymi, – skutki doświadczania różnych form przemocy, także w przestrzeni wirtualnej.	– potrzeba rozpoznawania, nazywania i zaspokajania potrzeb osobistych, niezwiązanych z oczekiwaniami otoczenia, – potrzeba samokontroli w zakresie przeżywania i wyrażania emocji, – potrzeba kontroli poznawczej nad działaniem mechanizmów intrapsychicznych, – potrzeba równowagi między kontrolą i samokontrolą a rezygnacją z kontrolowania siebie i otoczenia, – potrzeba bezpieczeństwa, – potrzeba budowania i potwierdzania własnej wartości, – potrzeba bliskości i budowania trwałych, głębokich relacji rówieśniczych, – potrzeba podejmowania nowych ról społecznych, – potrzeba aprobaty społecznej.
5. Problemy tkwiące w środowisku: – problemy i dysfunkcje rodzinne, – adaptacyjno-integracyjne w nowym środowisku szkolnym, – kontakt ze zjawiskiem cyberprzemocy, – problemy w nauce, – niedostatek ekonomiczny, – patologia rodziny, uzależnienia.	– potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji w relacjach z bliskimi osobami, – potrzeba otrzymywania wsparcia i opieki, – potrzeba aprobaty społecznej, – potrzeba niezależności i samostanowienia, – potrzeba rozwoju osobistego i samorealizacji.

XIII. Procedury postępowania w sytuacjach trudnych (zgodne ze Standardami Ochrony Małoletnich)

XIII.1. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach pogorszenia stanu zdrowia ucznia:

W przypadku pozyskania informacji o złym samopoczuciu ucznia nauczyciel zobowiązany jest:

1. Zapewnić dziecku fachową opiekę poprzez doprowadzenie dziecka do gabinetu pielęgniarki szkolnej, która od danego momentu wszczyna dalsze postępowanie wobec ucznia.
2. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel doprowadza ucznia do sekretariatu, gdzie pozostawia ucznia pod opieką członków dyrekcji lub pracowników sekretariatu. Osoba odpowiedzialna za ucznia podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu (wezwanie pogotowia, rodziców, bądź obserwacja ucznia).
3. W przypadku pogorszeniu stanu zdrowia ucznia dyrekcja powiadamia każdorazowo rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
4. W przypadku konieczności wezwania pogotowia pielęgniarka bądź inna osoba odpowiedzialna w danym momencie za ucznia zobowiązana jest do telefonicznego poinformowania opiekunów prawnych ucznia o konieczności odebrania dziecka ze szkoły lub udania się do szpitala.
5. W sytuacji zabrania dziecka przez pogotowie ratunkowe dyrekcja wyznacza osobę, która do czasu przybycia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia będzie czuwała nad uczniem na terenie szpitala.
6. Jeśli uczeń nie jest w stanie dotrzeć do sekretariatu szkoły, nauczyciel zapewnia uczniowi bezpieczną pozycję w klasie (lub w pomieszczeniu, w którym doszło do pogorszenia stanu zdrowia), zawiadamia pedagoga szkolnego/pedagoga specjalnego/psychologa szkolnego lub pracowników sekretariatu oraz dyrekcję szkoły, prosi o wezwanie pogotowia i o zawiadomienie rodziców. Jednocześnie wzywa do pomieszczenia pielęgniarkę szkolną. Dyrekcja wyznacza osobę, która zajmie się uczniami w czasie nieobecności nauczyciela.

XIII.2. Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją:

Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel po uzyskaniu informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nieład, stosuje cyberprzemoc, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji:

1. Przekazać informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły opiekunów prawnych ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może proponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udziału dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
5. Podobną procedurę jak w punkcie 4 stosuje się w przypadku wykorzystania przez szkołę wszystkich dostępnych środków oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.) i braku jakichkolwiek oczekiwanych rezultatów.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu Postępowania Karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

XIII.3. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem środków zmieniających świadomość:

1. Procedury jak w punkcie I.
2. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (max. do 24 h). O fakcie umieszczenia zawiadamia się opiekunów prawnych oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
3. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
4. Zażywanie środków zmieniających świadomość na terenie szkoły przez ucznia podlega zgłoszeniu policji. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

XIII.4. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel w przypadku, gdy znajdzie na terenie szkoły substancje budzące podejrzenie :

1. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej innych osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XIII.5. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje zmieniającą świadomość:

1. O swoich spostrzeżeniach powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, którzy zawiadamiają opiekunów prawnych ucznia i wzywają ich do natychmiastowego stawiennictwa.
2. Dyrektor lub pedagog szkolny zawiadamiają policję, która podejmuje dalsze działania.

XIII.6. Kroki jakie powinien podjąć nauczyciel wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadamia dyrektora szkoły.
2. Podejmuje próbę ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu, którzy powiadamiają rodziców ucznia – sprawcy.
4. Pedagog lub dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
5. Zabezpiecza się ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje się je policji.

XIII.7. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, którzy powiadamiają rodziców/ opiekunów ucznia.
2. Dyrektor szkoły lub pedagog szkolny powiadamiają organy ścigania.

XIII.8. Procedury postępowania wobec uczniów opuszających zajęcia szkolne bez usprawiedliwienia:

1. Wszyscy nauczyciele mają obowiązek sprawdzania obecności na każdych zajęciach lekcyjnych, a rodzice mają obowiązek kontrolować frekwencję dziecka na bieżąco w dzienniku elektronicznym.
2. Wychowawca, pedagog szkolny, psycholog szkolny ma obowiązek kontroli i analizy frekwencji uczniów.
3. Rodzic ucznia niepełnoletniego i pełnoletniego ma obowiązek do 15-tego dnia każdego miesiąca usprawiedliwić nieobecności dziecka, jeżeli zna przyczynę jego nieobecności. Po upływie tego terminu nieobecności ucznia pozostają nieusprawiedliwione.
4. Uczeń pełnoletni ma możliwość usprawiedliwić swoje nieobecności na zajęciach w szkole po przedstawieniu wychowawcy zwolnienia lekarskiego.

5. W przypadku powyżej 50 godzin nieobecności nieusprawiedliwionych ucznia wychowawca powiadamia o tym fakcie za pomocą dziennika elektronicznego rodziców ucznia oraz pedagoga szkolnego.
6. Jeżeli uczeń opuścił bez usprawiedliwienia powyżej 60 godzin w danym roku szkolnym wychowawca proponuje uczniowi zawarcie kontraktu z Dyrektorem Szkoły, wychowawcą i rodzicem. Kontrakt ma na celu pomoc i wsparcie ucznia w zmianie postawy do obowiązków szkolnych. Niniejszy kontrakt jest formą dobrowolnej umowy ucznia z Dyrektorem Szkoły. Brak wyrażenia zgody w przypadku ucznia niepełnoletniego na podpisanie kontraktu jest równoznaczne z zawiadomieniem Sądu Rodzinnego w celu zbadanie wpływu sytuacji rodzinnej na absencje dziecka.

XIII. 9. Procedura postępowania w przypadku samookaleczania, prób samobójczych lub samobójstwa ucznia na terenie szkoły:

Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia.

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

I. W przypadku sytuacji, w której uczeń dokonuje samookaleczenia, należy:

- 1) Uniemożliwić uczniowi kontynuowanie czynności samookaleczenia poprzez zastosowanie stanowczej perswazji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
- 2) W razie potrzeby poprosić osobę dorosłą (drugiego nauczyciela, innego pracownika szkoły lub ucznia) o wykonanie telefonu z sekretariatu celem wezwania pogotowia ratunkowego.
- 3) Jeżeli wydarzenie miało miejsce podczas zajęć lekcyjnych, zapewnić opiekę pozostałym uczniom z pomocą innego nauczyciela lub pracowników szkoły.
- 4) Poinformować o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa i wychowawcę klasy, do której chodzi uczeń dokonujący samookaleczenia.
- 5) Wezwać rodziców ucznia (wychowawca) i zobowiązać ich do konsultacji psychiatrycznej dziecka.
- 6) Sporządzić notatkę służbową o zaistniałym zdarzeniu.

II. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u uczniaczynek wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych na terenie szkoły (diagnoza ryzyka zachowań samobójczych):

- 1) O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- a) mówienie (lub wyrażanie w inny sposób) o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei, używanie wyrażań, które wiążą się z końcem, zaprzestaniem, odejściem itp.,
 - b) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu (czasem są to zapiski lub rysunki w zeszytach, na okładkach),
 - c) pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów,
 - d) unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
 - e) zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność,
 - f) przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań dla danego ucznia, zaprzestanie dbałości o wygląd i higienę osobistą,
 - g) przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu,
 - h) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.,
 - i) podejmowanie w przeszłości prób samobójczych,
 - j) fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.
- 2) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog i psycholog szkolny podejmują odpowiednie działania interwencyjne:
- a) jednoznacznie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia,
 - b) przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły,
 - c) przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia,
 - d) jeśli jest to sytuacja nagła należy niezwłocznie wezwać karetkę,
 - e) ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły lub poza nią i zobowiązują ich do konsultacji psychiatrycznej ich dziecka.
- 3) sporządzić notatkę służbową o zaistniałym zdarzeniu.

III. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

- 1) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia wychowawca, pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:
- a) nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce,
 - b) informują o zaistniałej sytuacji rodziców, wzywają ich do szkoły i przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia informują odpowiednie instytucje,

c) wzywają pogotowie ratunkowe i policję, informując dyspozytora o zamiarach ucznia. W czasie interwencji dbają, by przebiegała ona spokojnie i dyskretnie.

IV. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.

1) Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą podejmuje się następujące działania:

- a) jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole wychowawca (nauczyciel, pracownik, świadek zdarzenia) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów),
 - b) wzywają pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zdarzeniu,
 - c) dyrektor szkoły, pedagog, pedagog specjalny, psycholog szkolny lub wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - d) jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog, pedagog specjalny, psycholog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
 - e) o próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli,
 - f) pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny planują dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
- 2) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
- 3) Pedagog, pedagog specjalny i psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej).

V. Postępowanie w przypadku powrotu ucznia do szkoły po powziętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu (zaburzenia psychiczne).

- 1) Warunkiem powrotu do szkoły (po powziętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu w związku z wszelkiego rodzaju zaburzeniami psychicznymi lub emocjonalnymi) jest dostarczenie informacji (zaświadczenia) od lekarza psychiatry o braku przeciwwskazań do ucznia się dziecka na terenie szkoły w grupie klasowej.
- 2) Pedagog, pedagog specjalny i psycholog (współpracując z wychowawcą) otaczają opieką ucznia poprzez udzielenie wsparcia w postaci rozmów, spotkań, kontaktu z rodzicami (plan działań wspierających).

- 3) W trakcie pierwszych kontaktów z uczniem należy pamiętać o daniu mu wsparcia, akceptacji, okazaniu zrozumienia. Należy utrzymać dystans do tego, co się stało, skoncentrować się na głównych problemach ucznia i jeśli to możliwe pozytywnie je przeformułować, wskazać różne systemy oparcia, a co najważniejsze słuchać, co mówi uczeń.
- 4) Specjaliści wskazują miejsca, w których jest możliwe skorzystanie z terapii i fachowej opieki.
- 5) W przypadku zaistnienia przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia rodzic po uzyskaniu takiej informacji ze szkoły, ma obowiązek odebrać dziecko ze szkoły, otoczyć właściwą opieką i udać się do odpowiedniego specjalisty.
- 6) Przy każdej kolejnej interwencji dotyczącej pogorszenia stanu zdrowia psychicznego ucznia dyrektor szkoły obliguje rodzica do przedstawienia zaświadczenia od lekarza specjalisty o braku przeciwwskazań do kontynuowania nauki w placówce oraz organizacji niezbędnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VI. Jeżeli uczeń popełni samobójstwo należy pamiętać o kilku zasadach:

- 1) Koledzy szkolni, wszyscy pracownicy szkoły i rodzice powinni być poinformowani o zaistniałym zdarzeniu.
- 2) W czasie dyskusji i rozmów nie można dopuścić do gloryfikowania tego typu zachowań oraz do idealizacji osoby samobójcy.
- 3) Nie należy organizować uroczystości o charakterze wspominkowym ani apeli szkolnych, na których informowano by o zdarzeniu.
- 4) Uczniowie powinni uzyskać informację o miejscach, w których uzyskaliby pomoc w czasie kryzysu oraz numery telefonów zaufania.

VII. Zasady skutecznej komunikacji w przypadku powzięcia podejrzenia, że uczeń przejawia skłonności samobójcze:

- 1) Wysłuchaj ucznia. Zadawaj pytania bezpośrednio. Nie obawiaj się pytać wprost, czy myśli samobójstwie, a jeśli tak, to czy je zaplanował.
- 2) Nie przyrzekaj, że zachowasz zamiary ucznia w tajemnicy, ponieważ jest to niewykonalne.
- 3) Nie pozostawiaj ucznia samego, jeśli uważasz, że zagrożenie samobójstwem ma charakter bezpośredni.
- 4) Wezwij rodzica lub opiekuna prawnego i wskaż instytucję, w której może on uzyskać pomoc. Poproś rodzica o napisanie zobowiązania, w którym rodzic zobowiąże się do udania się z dzieckiem do specjalisty.
- 5) Kiedy wydaje Ci się, że uczeń uporał się z ostrą fazą kryzysu, śledź uważnie jego dalsze postępy. Wiele osób popełniło samobójstwo po tym, kiedy już wydawało się, że są wzmocnione.

XIV. Regulamin korzystania z AI przez uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej

Regulamin ma na celu promowanie odpowiedzialnego, etycznego i świadomego korzystania z technologii AI w procesie edukacji, higieny cyfrowej i aktywność off-line, bezpiecznego korzystania z sieci oraz krytycznego myślenia.

Najważniejszą regulacją, która kompleksowo wyjaśnia rozwój, wprowadzanie do obrotu i używanie AI w Unii Europejskiej, w tym w Polsce, jest Akt o Sztucznej Inteligencji.

1. Celowe korzystanie z AI w nauce

Uczniowie mogą korzystać z narzędzi AI jedynie jako wsparcia w procesie nauczania, a nie jako zamiennika własnej pracy. AI ma służyć do ułatwiania zrozumienia materiału, a nie do automatycznego rozwiązywania zadań.

2. Zakaz korzystania z AI podczas oceniania

Uczniowie nie mogą korzystać z narzędzi AI w trakcie sprawdzianów, egzaminów lub innych form oceny, chyba że nauczyciel wyraźnie pozwoli na ich użycie. Wszelkie próby używania AI w takich sytuacjach uznawane będą za oszustwo i ściąganie oraz będą traktowane jako praca niesamodzielna ucznia i oceniane zgodnie z zapisami w statucie szkoły.

3. Uczciwość w pracy pisemnej

Uczniowie mogą korzystać z AI do uzyskiwania pomocy w nauce lub badaniu tematów, ale każda praca pisemna, projekt lub inne zadanie musi być wynikiem ich własnej pracy i refleksji. AI nie może być wykorzystywana do tworzenia treści, które mają być przedstawione jako własne dzieło ucznia.

4. Obowiązek oznaczenia fragmentów wygenerowanych przez AI

Każdy uczeń, który korzysta z narzędzi AI przy tworzeniu fragmentów pracy pisemnej, rozwiązań zadań lub innych treści, ma obowiązek wyraźnie oznaczyć te fragmenty oraz poinformować, w jaki sposób narzędzie AI zostało wykorzystane. Niewłaściwe oznaczanie lub brak informacji o użyciu AI będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości szkolnej.

5. Weryfikacja informacji uzyskanych od AI

Uczniowie powinni zawsze weryfikować informacje uzyskane za pomocą AI w wiarygodnych źródłach. Należy pamiętać, że AI nie zawsze dostarcza w pełni poprawnych lub aktualnych informacji. Nauczyciele mają prawo do sprawdzania samodzielności pracy uczniów przy pomocy specjalnego oprogramowania wykrywającego użycie AI, za pomocą dostępnych im narzędzi antyplagiatowych. Nauczyciele są ostatecznymi weryfikatorami pracy ucznia i mogą prosić go o potwierdzenie (ustne lub pisemne) informacji zawartych w pracy, której treści wskazują, że jest niesamodzielna i została napisana przez sztuczną inteligencję.

6. Ochrona prywatności i danych osobowych

Uczniowie nie mogą udostępniać swoich danych osobowych ani danych innych osób przy korzystaniu z narzędzi AI, które wymagają logowania lub rejestracji. Użycie AI musi być w pełni zgodne z unijnym Rozporządzeniem Ogólnym o Ochronie Danych (RODO).

7. Umiejętność odpowiedzialnego korzystania z AI

Korzystanie z AI powinno być zgodne z zasadami odpowiedzialności i etyki cyfrowej. Uczniowie powinni rozumieć, jak działa sztuczna inteligencja, jakie ma ograniczenia oraz jakie może mieć konsekwencje jej niewłaściwe użycie.

8. Szkolenie i wsparcie w korzystaniu z AI

Szkoła zapewni uczniom i nauczycielom odpowiednie szkolenia na temat korzystania z AI, aby wszyscy mogli efektywnie i bezpiecznie korzystać z tych narzędzi. W szkole zostaną wyznaczone osoby, które będą służyły pomocą uczniom i nauczycielom wykorzystać technologię w sposób konstruktywny.

Oceniając prace, warto posłużyć się poniższymi kryteriami, mogącymi wskazywać na użycie AI:

- jednolity, pozbawiony emocji, charakterystycznego dla ucznia stylu i osobistego tonu,
- brak specyficznych odniesień do podręcznika, podstawy programowej i przekazywanych przez nauczyciela informacji oraz zdobytych podczas lekcji wiedzy i umiejętności,
- powtarzalność zwrotów lub struktur zdań, uproszczonych przykładów, ogólników lub nielogicznych wywodów na wysokim poziomie formalnym,
- nietypowo wysoki poziom poprawności językowej przy braku charakterystycznych błędów dla danego ucznia,
- fragmenty zawierające bardzo formalne lub encyklopedyczne opisy, niepasujące do poziomu edukacji, styl naukowy,
- kryteria te powinny być analizowane łącznie, gdyż pojedynczy objaw nie musi świadczyć o użyciu AI, jednak ich kumulacja znacznie zwiększa prawdopodobieństwo wygenerowania tekstu przez sztuczną inteligencję.

XV. Profilaktyka pierwszo i drugorzędowa

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- **profilaktyce pierwszorzędowej** – opartej na wzmacnianiu czynników chroniących; mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, a także do nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz do rodziców uczniów,
- **profilaktyce drugorzędowej** – opartej na osłabianiu czynników ryzyka; kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, pomagającej im w redukcji tego ryzyka. Tę formę profilaktyki będą realizować przede wszystkim specjaliści zatrudnieni w szkole i współpracujący z nią.

XV.1. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej – wzmacniania czynników chroniących

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej szczególny nacisk kładzie się na jak najwcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym, jak również duży nacisk kładzie się na rozwijanie czynników chroniących. Ich wzmacnianie jest jednym z ważniejszych aspektów realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Odbywa się ono na drodze następujących działań:

ROZWIJANIE WIĘZI RODZINNYCH

1. Organizacja zajęć wychowawczych m.in. dotyczący relacji między rodzicami a dorastającymi dziećmi.
2. Organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami (w miarę potrzeb).
3. Wspieranie rodzin, które przeżywają trudności odbijające się na funkcjonowaniu ucznia/uczennicy.
4. Zachęcanie do korzystania przez rodziców z pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ EDUKACJĄ I ROZWOJEM OSOBISTYM

1. Zachęcanie młodzieży do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, sportowych i artystycznych.
2. Nagradzanie i eksponowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, olimpiadach i konkursach.
3. Działalność kół przedmiotowych i kół zainteresowań.
4. Zajęcia w klasach z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
5. Doradztwo zawodowe.
6. Spotkania z absolwentami szkoły, studentami.
7. Kierowanie wniosków Rady Pedagogicznej o stypendium Prezesa Rady Ministrów i innych stypendiów.
8. Umożliwienie młodzieży podejmowanie odpowiedzialności za prowadzenia różnych działań na rzecz szkoły i społeczności uczniowskiej.
9. Organizowanie zajęć sprzyjających rozwojowi osobistemu.
10. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych w ramach szkolnego klubu sportowego (SKS).
11. Organizacja sportowych rozgrywek szkolnych i międzyszkolnych.
12. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Erbel – Szkoła Przyszłości”.

PODNOSZENIE POZIOMU SAMOWIEDZY I SAMOAKCEPTACJI MŁODZIEŻY

1. Zachęcanie młodzieży do refleksji na temat motywacji swoich zachowań.
2. Funkcjonowanie spójnego i czytelnego systemu norm i zasad oraz egzekwowanie ich przestrzegania.

3. Promowanie zachowań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia.

ŚWIADOMOŚĆ I POSZANOWANIE NORM I WARTOŚCI

1. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, Standardami Ochrony Małoletnich, Procedurami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innymi dokumentami dotyczącymi uczniów funkcjonującymi w szkole.
2. Dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu statutu i regulaminów.
3. Stwarzanie okazji do podejmowania prób realizacji własnych potrzeb w zgodzie z normami społecznymi i zachęcanie do refleksji na ten temat.
4. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy praw człowieka, dzieci, młodzieży, zgodne z głównymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym..
5. Wyróżnianie uczniów za pracę na rzecz innych.

ROZWIJANIE POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO GRUP SPOŁECZNYCH

1. Działalność Samorządu Uczniowskiego.
2. Nagradzanie uczniów pracujących społecznie.
3. Praca w wolontariacie.
4. Propagowanie zajęć alternatywnych.
5. Udział uczniów w życiu klasy i szkoły.

XV.2. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki DRUGORZĘDOWEJ – osłabiania czynników ryzyka

Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a wobec których działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają. Niezbędna staje się głębsza interwencja poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych.

Celem tej profilaktyki jest umożliwienie młodzieży wycofania się z ryzykownych zachowań poprzez minimalizowanie oddziaływania czynników ryzyka.

Do grupy „wysokiego ryzyka” zaliczamy osoby, które:

- a) w swoim zachowaniu ujawniają następujące symptomy:
 - obniżenie wyników nauczania niezwiązane z okresem adaptacji do nowej szkoły/klasy,
 - kłopoty zdrowotne – somatyczne (długotrwałe i/lub ciężkie choroby),

- trudności emocjonalne i zachowania nieadekwatne wobec sytuacji,
- objawy zaburzeń psychicznych,
- problemy rodzinne,
- zachowania agresywne, posługiwanie się wulgaryzmami,
- nieobecności nieusprawiedliwione,
- samookaleczenia, próby samobójcze,
- eksperymenty ze środkami odurzającymi,
- b) doświadczyły przemocy fizycznej lub psychicznej,
- c) doświadczyły przez dłuższy czas bólu fizycznego (choroby, urazy),
- d) wychowywane są w rodzinach dysfunkcyjnych,
- e) żyją w złych warunkach ekonomicznych.

W przypadku stwierdzenia zachowań niepokojących i/lub nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą) pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny lub dyrektor szkoły (ewentualnie wspólnie) podejmują działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przewycięzania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa).

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzą:

- a) pedagog szkolny, pedagog specjalny i psycholog szkolny (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną i z wychowawcą klasy, kierowane do specjalistycznych poradni),
- b) nauczyciel-wychowawca i/lub nauczyciel przedmiotu,
- c) dyrektor,
- d) profesjonaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny):
 - poradnie psychologiczno-pedagogiczna,
 - poradnie zdrowia psychicznego,
 - poradnie uzależnień.
- e) grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.).

XVI. Formy współpracy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów młodzieży

Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.

- a. Zbiorowe formy współpracy – spotkania, tzw. zebrania z rodzicami (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu oraz spotkania poświęcone pedagogizacji rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki), a także spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

b. Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe) – konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielami i specjalistami.

XVII. Wnioski:

1. Rozbudzanie pasji, motywacji do nauki np. poprzez ciekawe metody i narzędzia pracy.
2. Przeciwdziałanie agresji i przemocy słownej, fizycznej i psychicznej.
3. Troska o zdrowie psychiczne i fizyczne uczniów, przeciwdziałanie uzależnieniom cyfrowym.
4. Edukacja medialna, zdrowotna i obywatelska – kształtowanie postawy świadomego odbioru i odpowiedzialnego wykorzystania informacji dostępnych za pomocą mediów, również społecznościowych; podnoszenie poziomu świadomości procesów komunikacyjnych w świecie realnym i wirtualnym, kształtowania postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, promocja zdrowego trybu życia w szkole, kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
5. Budowanie systemu wartości i rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych.
6. Realizowanie Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i Standardów Ochrony Małoletnich funkcjonujących w szkole.
7. Konsekwentne egzekwowanie ustalonych w szkole norm i zasad.
8. Promowanie i uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy.
9. Rozwiązywanie problemów wspólnie z rodzicami/opiekunami uczniów.

XVIII. Kalendarz imprez i uroczystości 2026/2027 – w załączniku.

XIX. Ramowy harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

STREFA	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
I N T E L E K T U A	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele , wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów	nauczyciele, wychowawcy, Koordynator WDN, dyrektor i wicedyrektor	Zgodnie z harmonogramem i planem pracy kół zajęć prowadzonych przez konkretne osoby, zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych określających terminy konkretnych przedsięwzięć

L N A		na forum szkoły, szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod i form pracy Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy		i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej, lekcje przedsiębiorczości	wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, doradca zawodowy	Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	Zajęcia artystyczne, sportowe, naukowe szkolne imprezy rozwijające twórczą postawę uczniów, zajęcia we współpracy ze specjalistami, szkołami wyższymi, wolontariat	wychowawcy, nauczyciele, koordynator wolontariatu szkolnego	Cały rok szkolny
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty w klasach 1-4, lekcje wychowawcze, debaty, konkursy, praca w Samorządzie Uczniowskim	wychowawcy, nauczyciele, Samorząd Uczniowski	Cały rok szkolny
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia dodatkowe, wyrównawcze i wspomagające, ewaluacja wyników z egzaminów maturalnych	wychowawcy, nauczyciele, przewodniczący zespołów przedmiotowych, dyrektor, wicedyrektor	Cały rok szkolny, zgodnie z planem zajęć dodatkowych
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na zajęciach prowadzonych przez pedagoga szkolnego	wychowawcy, nauczyciele pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Zgodnie z harmonogramem zajęć i planem pracy pedagoga szkolnego
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny i szkolne koło PCK, zajęcia integracyjne i profilaktyczne	Samorząd Uczniowski, wychowawcy, koordynator szkolnego PCK, koordynator szkolnego wolontariatu, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny, specjaliści/ edukatorzy, terapeuci	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów, zgodnie z planem działania wolontariatu szkolnego
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, wycieczki edukacyjne, ścienne gazetki tematyczne, działania w ramach koła historycznego	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny, zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki edukacyjne, tematyczne lekcje wychowawcze	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem planowych wycieczek i planem lekcji wychowawczych
	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia integracyjne, zajęcia profilaktyczne, wycieczki edukacyjne, Euro Erblo	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, specjaliści/ edukatorzy, terapeuci	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów, zgodnie z harmonogramem planowych wycieczek i planem lekcji wychowawczych
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia i warsztaty integracyjne, zajęcia profilaktyczne i dotyczące zasad udzielania pierwszej pomocy, wycieczki edukacyjne	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny specjaliści/ edukatorzy, terapeuci	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów, zgodnie z harmonogramem planowych wycieczek i planem lekcji wychowawczych
	Promowanie zdrowego stylu życia	Imprezy szkolne propagujące zdrowy styl życia, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka, zajęcia sportowe –SKS, omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia profilaktyczne, poznanie skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem, zachęcanie do aktywności fizycznej, pogłębianie wiedzy na temat zdrowia i konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych, kształtowanie troski o zdrowie własne i innych, współpraca z ośrodkami kultury, udział w wydarzeniach sportowych organizowanych poza szkołą, promowanie zrównoważonych form spędzania czasu w związku ze zwiększonym korzystaniem z monitorów komputerów i smartfonów, uświadamianie zagrożeń jakie niosą ze sobą współczesne technologie informatyczne i stałe bycie „online”	nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, specjaliści/ edukatorzy, terapeuci	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem imprez i uroczystości szkolnych, planem lekcji wychowawczych
S	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, obóz integracyjny, zajęcia i warsztaty integracyjne,	nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, wychowawcy,	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb

P O L E C Z N A	osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	zajęcia profilaktyczne, zajęcia dydaktyczne poświęcone tej tematyce	nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny, dyrektor	uczniów, obóz integracyjny - wrzesień
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, zajęcia i warsztaty integracyjne, zajęcia profilaktyczne, zajęcia dydaktyczne poświęcone tej tematyce, praca w Samorządzie uczniowskim i Młodzieżowej Rady Miasta, warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Wybory do Samorządu uczniowskiego/ wybory samorządów klasowych/ Młodzieżowej Rady Miasta, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna Samorządu uczniowskiego, debaty, imprezy szkolne	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, specjaliści/ edukatorzy, Samorząd Uczniowski	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem imprez i uroczystości szkolnych, planem lekcji wychowawczych rok szkolny, planem pracy pedagoga szkolnego
	Doskonalenie kultury bycia.	Lekcje wychowawcze, zajęcia integracyjne i profilaktyczne	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata, konkursach ekologicznych, udział w akcjach charytatywnych, wycieczki krajoznawcze	nauczyciele biologii, wychowawcy, pedagog szkolny, koordynator szkolnego wolontariatu	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem imprez i uroczystości szkolnych i planem lekcji wychowawczych rok szkolny
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na rynku pracy	Zajęcia z doradcą zawodowym, lekcje z podstaw przedsiębiorczości, udział w giełdach szkół, spotkania z pracownikami PUP i innymi specjalistami w zakresie doradztwa zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert i dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, lekcje wychowawcze na ten temat	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, specjaliści/ edukatorzy	Cały rok szkolny, zgodnie z planem pracy doradcy zawodowego i innych nauczycieli oraz pedagoga szkolnego
	Kształtowanie postaw odpowiedzialności społecznej poprzez poruszanie istotnych problemów społecznych	Zajęcia profilaktyczne, lekcje wychowawcze, monitorowanie efektywności procedur związanych z używaniem urządzeń cyfrowych na terenie szkoły	zaproszeni specjaliści w danej dziedzinie, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny,	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów

	(zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych, środowiskowych).		psycholog szkolny, pedagog specjalny	
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych	Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych, rozmowy z uczniami i rodzicami w celu zdiagnozowania przyczyn niskiej frekwencji, zintegrowanie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku nauki	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny	Cały rok szkolny, zgodnie z harmonogramem zebrań, spotkania i kontakty wynikające z potrzeb
	Objęcie opieką uczniów z problemami zdrowotnymi, posiadających opinie i orzeczenia z poradni specjalistycznych	Realizacja zaleceń zawartych w dokumentacji ucznia dostosowana do jego indywidualnych potrzeb, okazywanie zrozumienia dla uczniów z problemami zdrowotnymi, np. poprzez organizowanie pomocy koleżeńskiej, śledzenie zmian w aktualnych przepisach prawa oświatowego, konsultacje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej i innych instytucji wspierających, wspomaganie rodziców w nawiązywaniu kontaktu z poradniami specjalistycznymi w kwestiach orzecznictwa i udzielania wsparcia, realizacja zadań edukacji włączającej	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok szkolny według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów oraz ich rodziców
E M O C J O N A L N A	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze na ten temat, zajęcia profilaktyczne, edukacyjne, wyrównawcze, konkursy, zawody, olimpiady	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów
	Wspieranie rodzinnych więzi emocjonalnych	Tematyczne godziny wychowawcze promujące rolę rodziny, pedagogizacja rodziców, kształtowanie pozytywnych więzi rodzinnych	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów oraz ich rodziców
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach, wyjścia, wycieczki, zajęcia profilaktyczne, lekcje wychowawcze	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, pedagog specjalny	Cały rok szkolny, według potrzeb klas i indywidualnych potrzeb uczniów oraz ich rodziców

XX. Postanowienia końcowe

Program Wychowawczo-Profilaktyczny I Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Skarżysku-Kamiennej nie stanowi zamkniętego katalogu zasad. Podlega nieustannej ewaluacji i modyfikacji - adekwatnie do potrzeb i możliwości społeczności szkolnej.

Jest akceptowany przez ogół społeczności szkolnej - rodziców, uczniów oraz nauczycieli.

Program podlega ewaluacji w każdym roku szkolnym i jest zgodny z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.